

SUOMEN JUUTALAISTEN
SEURAKUNTIEN KESKUSNEUVOSTO
CENTRALRÅDET FÖR DE JUDISKA
FÖRSAMLINGARNA I FINLAND
CENTRAL COUNCIL OF JEWISH
COMMUNITIES IN FINLAND
המועצה המרכזית של הקהילות
העבריות בישראל

Juutalaisuuden suhtautuminen eutanasiaan

Juutalaisuuden kannalta oleellista on se, ettei ihminen missään olosuhteissa ryhdy emuloimaan Jumalaa, joka ainoana päättää ihmisen elämästä ja kuolemasta.

Ihmisen elämän arvokkuus on rajaton. Ensimmäisessä Mooseksen kirjassa luemme miten ihminen luotiin luomakunnan arvokkaimmaksi olennoksi hallinnoimaan ja pitämään huolta ympäristöstä ja kaikesta elollisesta. Jumala hengitti Aatamin sieraimiin elämän henkäyksen, antoi itsestään palan ihmisille. Samassa kirjassa myös mainitaan, miten meidät ihmiset on luotu Jumalan kuvaksi. Raamattu painottaa, että elämä, joka meille on annettu, ei ole meidän, vaan Herran, joka on meille sen antanut. Ihmisen ja Jumalan eksistentiaalinen suhde kulminoituu Viidennen Mooseksen kirjan 32. luvun jakeessa 39: "...Minä lähetän kuoleman, minä annan elämän, minä lyön ja minä parannan, minun vallassani on kaikki".

Ihmisen pyhyys ja arvokkuus velvoittaa meitä juutalaisuuden mukaan tekemään kaikkemme ihmishengen pelastamiseksi ja säilyttämiseksi. Juutalaisuuden Magnum Opus, Mishnah toteaa eksplisiittisesti: *"Joka tuhoaa yhdenkin ihmishengen, tuhoaa koko maailman ja joka pelastaa yhdenkin ihmishengen pelastaa koko maailman"*. Tätä uskonnollisfilosofista taustaa vasten juutalaisuuden suhde eutanasiaan on selkeä.

Määritelmällisesti eutanasia (kreikaksi *eu-thanatos*, hyvä kuolema) eli armokuolema tai kuolinapu on tarkoituksellinen ihmisen kuoleman tuottaminen, jonka tavoitteena on kyseisen henkilön sietämättömän kärsimyksen lopettaminen. Juutalaisuudessa asia ei kuitenkaan ole näin yksinkertainen.

On olemassa kaksi erilaista armokuoleman tuottamisen muotoa – aktiivinen ja passiivinen. Juutalaisuus kieltää kategorisesti aktiivisen armokuoleman tuottamisen, mutta on huomattavasti suvaitsevaisempi passiivisen armokuoleman tuottamisen kohdalla. Mitä eroa näillä kahdella muodolla on? On olemassa eettinen raja elämän ja eksistenssin välillä. Käytännön kysymys kuuluu: mihin pisteeseen saakka on moraalisesti ja eettisesti oikein pitää ihminen hengissä. Lääkäreitä ei voida velvoittaa pitkittämään kuolevan henkilön kärsimystä tilanteissa, joissa lääketieteelliset edellytykset ihmisen parantamiseksi on käytetty loppuun. Juutalaisuus hyväksyy, että ihminen rukoilee Jumalta apua omien tai läheisensä sietämättömien kärsimysten päättymisestä.

Aktiivisen armokuoleman tuottamista on esimerkiksi, kun kuolevalle annetaan sellaista lääkettä, joka nopeuttaa merkityksellisesti kuolemaa tai tappaa heti. Sillä ei ole merkitystä, onko tämä ollut kuolevan toive vai ei. Tällainen menettely on ehdottoman

SUOMEN JUUTALAISTEN SEURAKUNTIEN KESKUSNEUVOSTO r.y.

PUH./TEL. (09) 586 0310

MALMINKATU 26, 00100 HELSINKI / MALMGATAN 26, 00100 HELSINGFORS

E-MAIL: srk@jchelsinki.fi

SUOMEN JUUTALAISTEN
SEURAKUNTIEN KESKUSNEUVOSTO
CENTRALRÅDET FÖR DE JUDISKA
FÖRSAMLINGARNA I FINLAND
CENTRAL COUNCIL OF JEWISH
COMMUNITIES IN FINLAND
המועצה המרכזית של הקהילות
העבריות בפינלנד

kiellettyä juutalaisuudessa. Passiivinen armokuoleman tuottaminen on eri asia. Kun puhumme armokuolemasta, tilanne on lähtökohtaisesti se, että potilas on aina vakavasti ja parantumattomasti sairas. Vaikka lääkärit eivät saa antaa aktiivista kuolemanapua, heillä on kuitenkin mahdollisuus ja jopa oikeus poistaa luonnollisen kuoleman esteitä. Tämän ajatuksen Krakovan rabbi Moshe Isserles (Rema) kodifioi *Shulhan Aruh:iin* (juutalaisen lain codex) 1500-luvulla. Moshe Isserles kirjoittaa: *"Jos on jotakin mikä heikentää (vaikeuttaa) sielun lähtöä, on tämä jokin mahdollista poistaa, sillä kyseessä ei ole teko (kuoleman nopeuttaminen) vaan pelkästään esteen poistaminen."* Tämä on passiivista armokuoleman tuottamista, joka on sallittua, tapauksessa, jossa henkilö kärsii ja on kytkettynä esimerkiksi hengityslaitteeseen ja pysyy ainoastaan sen avulla hengissä. Ilman tätä sielun lähdön "estettä", hän olisi jo kuollut.

1900-luvun suuret rabbiiniset auktoriteetit kuten rabbi Moshe Feinstein (USA) ja rabbi Shlomo Zalman Auerbach (Israel) ovat säätäneet, että jos henkilö on suurissa tuskissa ja parantumattomasti sairas, eikä esimerkiksi hengityskone edistä parantumista, kone voidaan kytkeä pois päältä. Jos näin ei tehdä, potilaan tuskat pitkittyvät keinotekoisin menetelmin. Kipulääkkeiden antaminen on sallittua, kunhan annostus tähtää kivun lievitykseen eikä kuoleman nopeuttamiseen. Tämän esimerkin valossa on ehkä oikeampi puhua palliatiivisesta hoidosta kuin passiivisesta eutanasiasta.

Helsingissä 19.2.2018

Rony Smolar
varapuheenjohtaja

Simon Livson
ylirabbi